

Doorbreek je patronen als (schema)therapeut in vijf stappen

Hannie van Genderen
Hélène Bögels

165.000 EXEMPLAREN VERKOCHT VAN DE EERSTE EDITIE

TWEDE,
GEACTUALISEERDE
EDITIE

HANNIE VAN GENDEREN, GITTA JACOB
& LAURA SEEBAUER

PATRONEN DOORBREKEN

NEGATIEVE GEVOELENS EN GEWOONTEN
HERKENNEN EN VERANDEREN

VAN DE AUTEUR VAN DE BESTSELLER *PATRONEN DOORBREKEN*

HANNIE VAN GENDEREN

DOORBREEK JE PATRONEN IN VIJF STAPPEN

EEN SYSTEMATISCH PLAN OM
NEGATIEVE GEVOELENS, GEDACHTEN
EN GEDRAG TE VERANDEREN

Programma

Doorbreek je patronen als (schema)therapeut in vijf stappen

Waarom een nieuw boek?

Waarom die stappen op jezelf toepassen?

Nieuwe theoretische inzichten

Nieuwe praktische oefening

THEORETISCH

Werkgroep van 60 onderzoekers uit 32 landen (Arntz et al., 2021)

Nieuwe schema's en modi

Samenhang basisbehoeften, schema's,
copingstijlen en modi is veranderd

Andere indeling en benaming van modi

Praktisch

Vragen, ervaringen van lezers, cliënten en collega's

Hoe verloopt het proces van verandering precies?

Is het voor iedereen hetzelfde?

Wat kun je doen in welke fase?

Verbeteringen, verfijning en aanvullingen
technieken

Vijf stappenplan

- Sarah die het zelf wil doen
- Martin en Nora die kiezen voor schematherapie
- Begrijpen wat jijzelf en de therapeut doen bij in elke stap
- Knelpunten per fase

Doorbreek je patronen in vijf stappen

Stap 1: Je eigen modi ontdekken

Stap 2: Modi herkennen in alledaagse situaties

Stap 3: Beginnen met modi doorbreken

Stap 4: Zelfstandig je modi veranderen

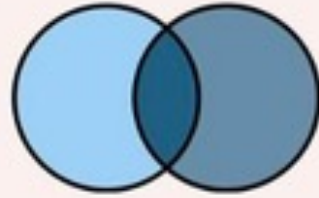
Stap 5: Modi blijven veranderen in de toekomst

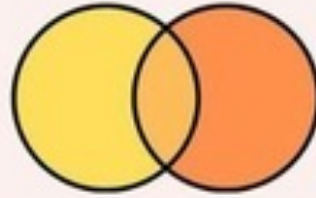
A woman with dark, wavy hair, wearing a black top and a brown cardigan, stands against a white background. She is holding a white rectangular sign with both hands. The sign contains text written in pink marker. The background of the entire image is dark with faint white lines and a colorful border at the top and bottom.

Anderen
kunnen
alles
beter.

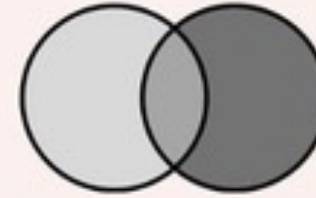
IT IS POSSIBLE TO BE...

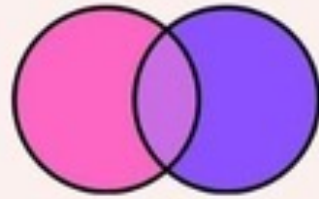
Capable & Lost

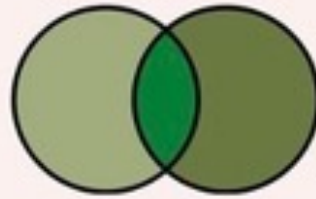
Smiling & Struggling

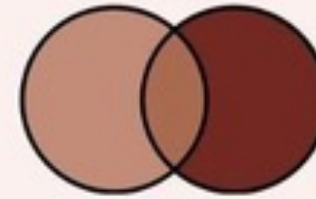
Kind & Set boundaries

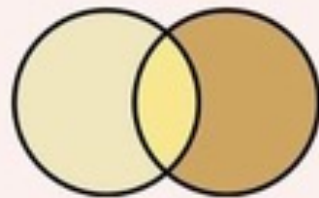
Vulnerable & Powerful

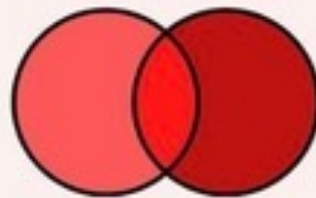
Successful & Traumatized

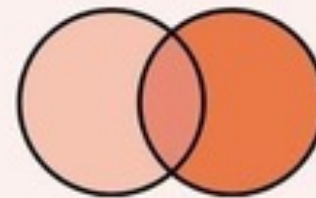
Extravert & Alone

Valuable & Flawed

Introvert & Reaching out

Loving & Questioning

Bewust zijn van je eigen patronen

Stap 1:

Je eigen modi ontdekken

Maak een modusmodel van jezelf

Stap 2:

Modi herkennen in alledaagse situaties

Interactie eigen schema's met die van je cliënt

Imaginatie: Moeilijke situatie met cliënt

*Welke schema's of modi
werden geactiveerd?*

THEORETISCH

Nieuwe basisbehoeften en schema's

Behoeftte aan rechtvaardigheid:

Onrechtvaardigheid

Behoeftte aan een samenhangend beeld van jezelf en van de wereld:

Verwarring over wie je bent

Verwarring over hoe de wereld in elkaar zit

THEORETISCH

Samenhang basisbehoeften, schema's, copingstijlen en modi is veranderd

- Nieuwe definitie van copingstrategieën
- Modi gekoppeld aan specifieke schema's
- Andere indeling en benaming van modi
- Veel meer (nieuwe) modi

Valkuil in combinatie met copingstijl leidt tot modi

Copingstijl =
manier van omgaan met interne activatie van
een schema

Overgave

Vermijding

Omkering (voorheen overcompensatie)

SITUATION

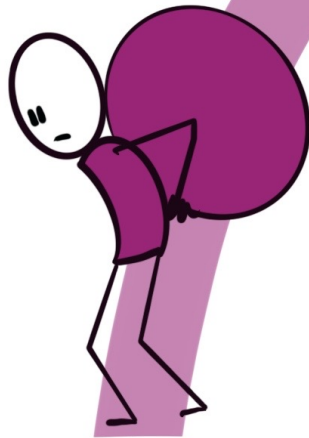

EMS ACTIVATION

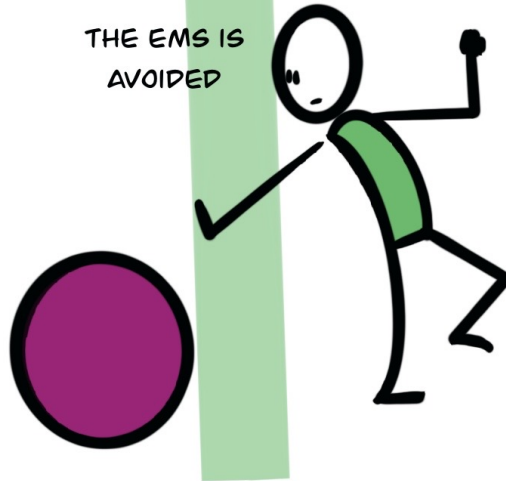
RESIGNATION

THE EMS IS TRUE

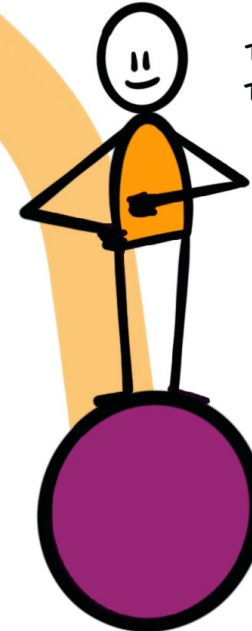
AVOIDANCE

THE EMS IS AVOIDED

INVERSION

THE OPPOSITE OF THE EMS IS TRUE

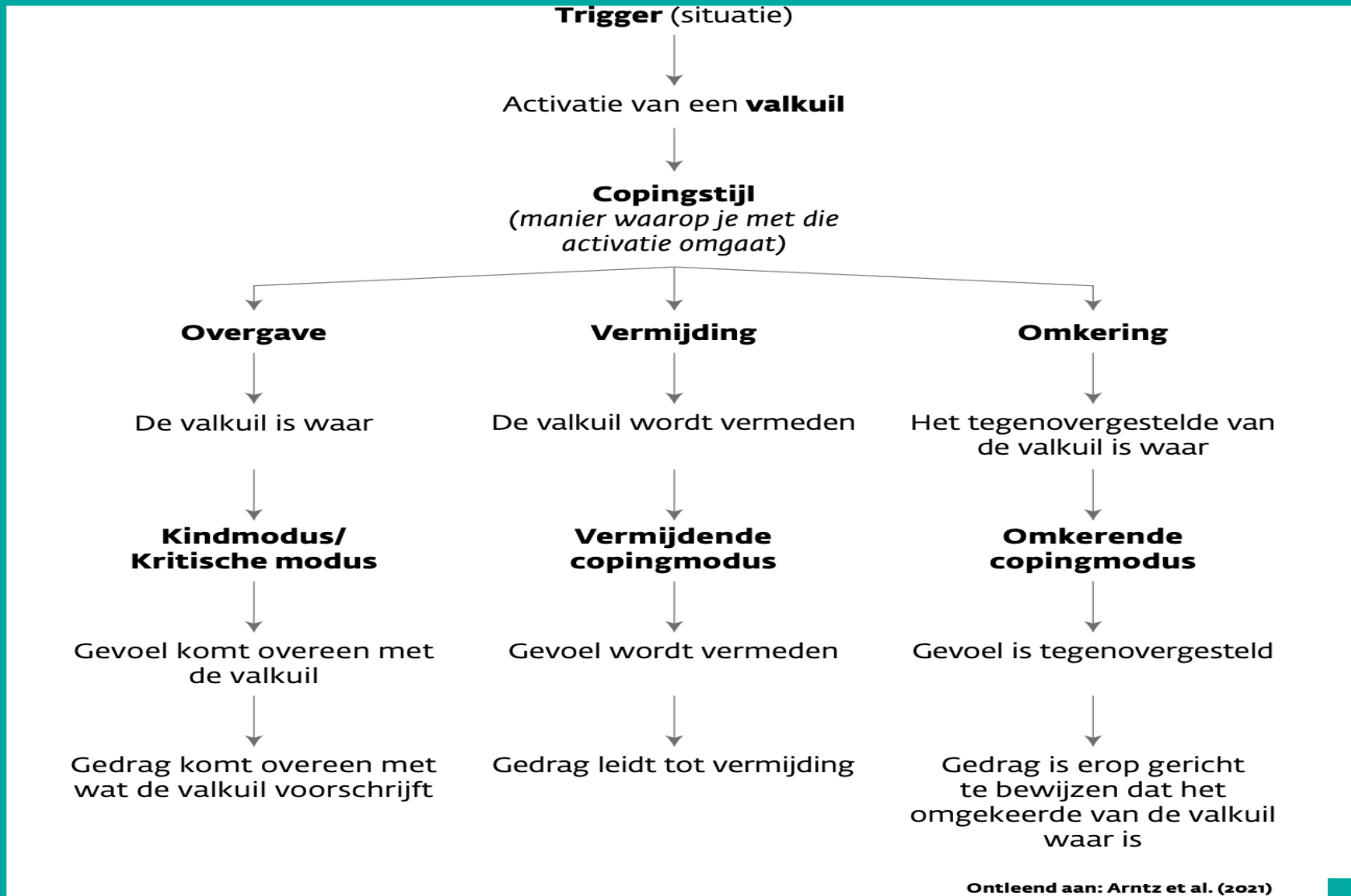
Valkuil in combinatie met copingstijl leidt tot modi

Overgave → Kindmodi en Kritische modi (oudermodi)

Vermijding → Vermijdende copingmodi

Omkering → Omkerende copingmodi

Samenhang basisbehoeften, schema's, copingstijlen en modi

Bewust zijn van je eigen patronen

Stap 1:

Je eigen modi ontdekken

Maak een modusmodel van jezelf

Stap 2:

Modi herkennen in alledaagse situaties

Interactie eigen schema's met die van je cliënt

Veranderen van Patronen

Stap 3:

Beginnen met schema's en modi doorbreken
Verander je eigen schema's en modi m.b.v.
leertherapie en intervisie

Stap 4:

Verander je eigen schema's en modi
zelfstandig en m.b.v. intervisie

Stap 5:

Modi blijven veranderen in de toekomst

Veranderen van Patronen

Blijf alert als er dingen in je leven veranderen. Hoe werkt dit door in je behandelrelatie?

Belangrijke verandermechanismen zijn **steunen kwetsbare kind en versterken gezonde volwassene**

(Yakin, D, Grasman, & Arntz, A. (2020)

**Steunen kwetsbare kind en
Versterken gezonde volwassene**

Hoe?

4 stoelen

3 naast elkaar:

Gevoel (Kwetsbaar Kind),
Gedachten (Kritische modus)
Gedrag (Copingmodus)

1 stoel daartegenover:

de GEZONDE VOLWASSENE

2 stappen

Stap 1:

Benoem in elke stoel wat die kanten zeggen, voelen en doen

Stap 2:

Reactie van de gezonde volwassene daarop

DEMONSTRATIE

4 stoelen

Stap 1:
Benoem in elke stoel wat die
kanten zeggen, voelen en doen

DEMONSTRATIE

Steunen kwetsbare kind en
Versterken gezonde volwassene

4 stoelen

de GEZONDE VOLWASSENE reageert

Gevoel (Kwetsbaar Kind)
Gedachten (Kritische modus)
Gedrag (Copingmodus)

Empathiseren
Weerleggen
Ander gedrag

Valideren , steunen, vervullen
basisbehoeften kindmodi
Versterken gezonde volwassene

Oefening

Empathiseren met Kwetsbare Kind ---

Lieve lieve.....

Natuurlijk....

Met wat ik heb meegemaakt .....

Ik kan zo goed begrijpen dat....

Het is ook logisch dat...

Wat nu goed voor mij is....(betere vervulling
gemiste basisbehoeften)

A close-up photograph of two hands shaking. The hand on the left is wearing a grey, ribbed sweater cuff. The background is dark and out of focus. The text 'Discussie?' is in white and 'Vragen?' is in yellow.

Discussie?

Vragen?

